

HIRDETMÉNYEK

előzetési pénsek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden különlemények ide intézendők.

Bérmertelen levelek csak ismert kasszától
fogadtattak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre
postán küldve

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hónapra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Ot-hadszopostitör egyszeri beiktatásáért: 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitólár 4 *asásos postaiarért 20 kr

Hirdetést vagy reklamot magában foglaló
ajdosságra 50 krajczárj

XVII. évfolyam 1890.

Debreczen. Csütörtök Deczember 11.

241. szám.

A tegnapi választás.

A küldöttek késő este készültek el a szavazatok összeszámolásával. — Az eredmény kevés meglepetést tartalmaz a közönségre nézve. Mert az nem képezhet meglepetést, hogy Péterfián, Csapó és Czeglédutczán, a hol a függetlenségi párt az erősebb, e párthoz tartozók neveivel kitöltött listák nyerték a legtöbb szavazatot.

Az sem szenvedett kétséget, hogy Piacz- és Vargautczán, a szabadelvű párt főtiszteiben, győztesen kormánypartiak kerülnek ki az urnából, illetőleg azok a különböző pártállásokra méltányos névsorok, a melyeket a szabadelvűpárt állított össze.

Uj, meglepő eredményt csak a Hatvan utcai választók csináltak. A három évvel ezelőtt teremtett statusquot, a mikor a meg választottak a szabadelvűpárthoz tartoztak, még sem változtatták meg; mert ez a kerület, mely három évvel ezelőtt kemény szélsőbalinak volt elismerve, függetlenségiakkal megint csak fele részben képviselteti magát a város-lázán. Különben a helyzet ugyanaz, a mi eddig volt. A függetlenségi párt ezen kerületben újra megválasztotta azokat a kiket ezelőtt 6 évvel juttatott mandátumhoz. Meglepetést csak az képezhet, hogy csak 7—10 szavazat hiányzott ahhoz, hogy az egész kerületet szabadelvű partiak képviseljék.

A választás nagyon kevés befolyással lesz a törvényhatósági bizottság színvonalaira. Annak külső képe alig változik valamit, miután többnyire a kiléptettek választattak meg újra s csak néhány új egyen nyert mandatumot. Azt nem pártszempontokból, de általános közérdekből lehet sajnálni, hogy több igen tisztelt és érdemes férfiak nem nyerték meg az abszolút többséget; és pedig a függetlenségi pártnak semmi méltányosságot nem ösmerő eljárása miatt.

Mert az a vád, hogy a szabadelvű párt mellőzte a kijelöléseknél a függetlenségi polgárokat, vissza pattan a vád-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A rab öröme.

Még egyszer ráfújta meleg lehetét a karján reszkető csecsemő szederjes arózára, gyorsan még egy csókot nyomott kis tehér homlokára, azután balkezelével megnyomta az ajtó kilincsét és ingadozó léptekkel a kapitány iróasztalához ment, miközben lopva tohászódó pillantást vetett az iróasztalon lévő feszületre.

A kis babát félkaron tartja, a másik kezével a pólját simogatja, nem tudni, azért-e hogy a kicsit melegesse, vagy hogy ő kapjon attól melegét. A kis baba okos szeméit a kapitány úrra mereszi, azután megessóal: A...á...á...á...

A kapitány urban ennél a szónoklatnál nagyobb hatást a legügyesebb fiskális sem tudott volna ébreszteni. Beszélhet az anya bátran, figyelemmel fog meghallgattatni.

— Tekintetes kapitány ur, nem hoztak-e ide a napokban egy Fecske Imre nevű embert?

A kapitány ur nem gondolkozik sokáig, nagyon jól ez emlékeztetőbe van vésvé ez a név.

— Hoztak ám, — válaszolja. — Sem mirekellő, kötnivaló, részeges ember az a Fecske.

Megrázkodik a menyecske, jószágot eláruló arczán a remegő vonások félelmet, fáj dalmat árulnak el, tekintete elhomályosul. Hirtelen összeszeett a szegény kis menyecske, A baba még figyelmesebben néz a kapitány úrra, mintha őt is érdekelné az, a miről szó van.

lókra, a kik Piacz-utczát kivéve, a hol egy izr. vallásu kormánypartí polgár kijelölésével ők ügyes kortesfogást vélték tehetni, egyetlen szabadelvűpártira sem szavaztak.

Ellenben a szabadelvű párt férétéve a városi bizottsági tagok választásánál a politikai pártérdekeket, a kijelöléseket a polgárérdemek tekintetbe vételével eszközölte szabadelvűek, pártonkivüliek és függetlenségiak közül. A szabadelvűpártjelöljeinek egy negyed része nem tartozott a szabadelvű párt s a szabadelvű párt lojalitásának kö-szönheti a függetlenségi párt, hogy egyes jelöltjei Hatvan, Csapó utczán és Péterfián az összes beadott szavazatokat megnyerték.

Am hagyjuk a választás lefolyásának pártszempontok szerint való elbirálását. Tulajdonképen nem is volna szabad és nem is egészséges municipalis élet az, hogy politikai érdekek legyenek irányadók az önkormányzati jogok és kötelességek gyakorlásánál. Nem politikai hitelnek adnak qualificatiót a polgároknak ahhoz, hogy mint bizottsági tagok iljenek a városházán.

A tegnapi megválasztottak többsége a függetlenségi párt soraiból került ki. Szeretjük azt föltételezni, függetlenségi polgártársainkról, hogy nem párt érde-meket kívántak jutalmazni; hanem azért szavaztak azokra, mert személyes tulajdonságaikban kellő biztosítékot találtak arra nézve, hogy a város ügyeinek intézését s a város ügyei intézésének ellen-örzését jó és alkalmas kezekbe teszik le.

A megválasztottak többsége a mezzei gazdálkodással foglalkozó közép polgár-osztályhoz tartozik; ehhez a tisztes osztályhoz, melynek kezén van összehalmozva a milliókat érő magán vagyon nagy-része, a mely tehát nagy erőt, nagy tekintélyt képvisel.

Az alkotásoknak hosszú sorozata vár a törvényhatóságra s a közönségre, Debreczen város a haladásnak, a fejlődésnek új korszaka előtt áll, s abban kell hogy minden egyes polgár erejéhez képest kivegye a maga részét a köztev-

kenységből; azok a polgárok, a kiket a közbizalom a város sorsát közvetlenül intézők díszes testületébe emel, kétsze-resen kell hogy érezzék a rájuk nehe-zedő kötelességet, hogy áthatva legye-nek Debreczen város kulturális, közgaz-dasági és nemzeti jelentőségének tuda-tától.

Az új városatyákat üdvözöljük, az-al a hittel és föltévéssel, hogy a kor-szerű haladás iránti fogékonyságot, ön-zetlen polgárerényeket, a város boldogn-lására törekvést visznek a tanácsterembe.

Országgyűlés.

Budapest, Decz. 10.

Ma tárgyalta a képviselőház a budget törvényjavaslatot és Hegedűs Sándor, mint a pénzügyi bizottság elnöke kötele-ségszerűleg csak a budget-törvényjavaslat pénzügyi oldalára terjeszkedett ki. Utána I r á n y i Dániel a közjogi ellenzék nevében szólott a törvényjavaslat ellen. A p p o n y i Albert gróf pedig mérsékelt ellenzék névé-ben tagadta meg annak megszavazását, mert bár a kormány belügyi reformjaival az ő pártjának elvi álláspontja megegyezik, azért bevárják, hogy miként oldja meg a kormány a reformokat s a 67-iki kiegyezés keretén belül mennyire elégíti ki a nemzet igényeit. C s a n á d y Sándor a közös ügyek ellen átkozódott.

S z a p á r y Gyula gróf miniszterelnök szólott föl ezután. Nem osodálkozik azon, hogy az ellenzék s különösen a közjogi ellenzék nem szavazza meg a törvényjavas-latott: a kormány a 67-iki kiegyezési alap kellő kifejlesztését programmal vállalja s egyet-len alkalmat sem mulaszt el e tekintetben. Hogy Apponyi védi-e meg jobban a közjogi alapot vagy a kormány, azt a képviselőház dönti el szavazatával. A mi a közigazgatás reformját illeti, egyes közigazgatási tisztviselőknek elmozdítására nem lehet az elég ok, hogy az ellenzék tetszését nem tudták ki-nyerni. De az adminisztráció javítására a kor-mány mindent megtesz.

U g r o n Gábor és C s a t á r Zsigmond felszólalása után W e k e r l e Sándor pén-zügyminiszter beszélt, hogy visszautasítsa Cs-a-tárnak a pénzügyi adminisztrációra szőrt vá-daskodását.

Fejtegette ezután Wekerle, hogy az udvartartás közönségére tett korábbi megjegy-zéseit miként értette s midőn kimondotta,

nem vette el tőle a drága kis eselédet, mintha lábait a földbe gyökereztek volna, tehetetlenül állott ott Mihály rendőr mellett.

A menyecske csittitól ringatta, becőzte karjain a gyermeket, elnevezte, „édes minde-né-nek, „aranyos szentem-nek, kérérlve, hogy ne sirjon, itt az apja, haza jön majd, szeretni fogja őket, és aztán nem válnak el egymástól.

— Imre! — szólott szomorúan rezgő hangon az asszony — hát meg se nézed a kicsikéket?

A kicsikéknél! Ez a szó a szívébe talált Fecske Imrénél; a zord ember úgy ellágyult, mint egy gyermek, és zokogva sirt, mint egy gyermek...

— Ha megengedi a kapitány ur — szólott fuldokló hangon.

A kapitány intett, hogy megengedil Fecske Imre odaküszött a menyecske-hez, elvetté tőle a gyermeket és nézte hosz-zsan sokáig az arczát. Azután visszaadta a feleségének.

— Ne félj, hiteztársam, szabaditson csak ki az Isten, megbecsülöm ezután magamat!

A kapitány intett a rendőrnek, a ki visszavezette a börtönbe a rabot.

A menyecske hálálkodott a kapitánynak, hogy fizesse meg az Isten ezerszeresen a jó-ságát, a kis baba is kinyújtotta parányi kacsóit és ümmögött kedvesen: Á...á...á...

Azán elmentek ők is, s a kapitányi szoba újra megtelt mindenféle ügyes-bajos emberekkel.

Álomképek.

Hogy mi jön ebben a leírásban az álom, mi a valóság rovására, az olvasó nehezen fogja

hogy a kormány felelős az udvartartás szel-leméért, akkor tovább ment mint maga a 67-iki kiegyezés, Apponyi és pártját igen kényelmetlen helyzetbe hozta, midőn azt fej-tegette, hogy a várakozó állásponrt politikai jogosultságát el nem ismerheti, mert ez min-denkép a politikai elvek érvényesítésének ö-kéntes elhalasztása. Végül tiltakozott az ellen, hogy a nemzeti érdek képviselése kizárólagos jogul vindicáltassék bármely párt által.

A budgettörvényjavaslatot ezután a ház többsége megszavazánu, tolytaták a fegyver-gyári vitát, melyben P á z m á n d y Dénes nagy mulatságot szerzett a háznak, mert be-szédét theatralis requisitumokkal: két a fegy-vergyárból elhozott idomszarral, egy ráspoly-lyal és egy baka-szuronyval illusztrálta. Ezek voltak az ellenzék legmagasabb argu-mentumai, csak hogy ezekre azt mondotta Pázmándynak Péchy Tamás elnök, hogy nem nagyon egyeznek meg a parlament méltó-ságával.

Károlyi István gróf beszélt ezután a Polónyi Géza határozati javaslata mellett.

Ezután P u l s z k y Agost szólalt föl a pénzügyi bizottság állásponrtja mellett, Pulszky egész szélességében kifejtette a vita tulaj-donképeni alapját s kimondotta, hogy ezen az alapon a parlamenti bizottságot kiküldeni nem lehet.

Az ülés végén rövid, de meglehetősen éles személyes kérdések intéztettek el, Fejér-váry Géza honvédelmi miniszter, Károlyi Ist-ván gróf, Pázmándy Dénes és Pulszky Agost között.

Külföld.

Orosz hadikészülődések. Pétervárból je-lenti a „Köln. Ztg.“: Az utóbbi hetek óta a nyugaton levő csapatok, nevezetesen a gya-logezredek orvosi állományát jelentékenyen szaporítják, gyakran még a törvényszabta létszámon túl is. Naponként újra alkalmazák a már elbocsátott orvosokat a nyugati csa-pattesteknél, vagy pedig a birodalom közepé-ből helyeznek át orvosokat oda. Ez a köz-szabály nagy feltűnést kelt.

Olasz kabinetválság. Az olasz kabinetben ismét válság van. A közmunkügyi és a kinc-sztári miniszterek közt újból egyenetlenség tört ki. A kincstári miniszter a közmunkák meg-szorítását és csupán a szükséges folyószabá-lyozásokra, gátépítésekre és munkában lévő építmények befejezésére való korlátozását kö-vetelte, míg a közmunkügyi miniszter a szerződések szigorú teljesítésére hivatkozott. Ennek következtében mind a két miniszter benyújtotta lemondását. A minisztertanács tegnap összeült, hogy a köztük levő ellenté-

eltalálni, nekem azonban jól esik arra gon-dolnom, hogy az álom a kevesebb a valóság pedig a több részét képezi.

Álmunkban csodálatos erővel működik a képzelet, bennünket szárnyán lebegtetve elvisz ismeretlen helyekre, vágyaink netovább-ját elérjük, meg nem történhető dolgot váló-vá varázsol, s ha az ébredés pillanata elkö-vetkezik, szétfoszlik az álomi játék mint a köd és legtöbbsnyire rideg valósággal állunk szemben.

Mi is ez az álom! A munkálkodó, éber lélek folytonos tevékenysége nyilvánul még akkor is bennünk, midőn a napi munka után szemünk fáradtan lezáródnak; boldog a szen-vedő beteg, nem érzi fájdalmait, boldog a szegény, kinek nincs betevő falatja, álmában terített asztalnál foglal helyet.

En is álmodtam egyszer, álmomban a a vezérionál a valóság volt, a valóságra épített az álom egy aranyot hidat és én erről gyönyörködtem álmoképeimben.

Elrepültek előttem tarkábbnál tarkább képek, gyönyörű színjátékok nézésében fáradt el szemem, oly szép volt ez álom, melyet soha nem feledhetek s hogy van benne sok a valóságból, ez most egyetlen viga-szom.

Robogott velem a vonat egy kies táj, szeliden emelkedő hegyek felé, melyeknek al-jában egy csinos város terült el. Alig hogy megérkezett a vonat, a nap utolsó sugarait szórta a vidékre s végre mintegy rengeteg tüzgolyó eltűnt a hegyek mögött.

Gyönyörű volt az est, elhatároztam, hogy a városon túl elterülő hegységek felé veszem utamat. Csalogtatót a kékes zöld szin-ben játszó erdőség, m-lyre az épen félköl hold bűbajos színt vetett, le-kembem pedig

teket kiegyenlítő, a mi azonban nem sikerült és így Giolitti, ki amugy is csak ideiglenesen volt pénzügyminiszter, visszalépett. A király elfogadta a lemondást és Grimaldi nevezte ki pénzügyi és ideiglenes kincstári miniszterre.

Orosz-német szomszédság. A Novosztói, foglalkozva Németország és Oroszország viszonyával, azt mondja, hogy közvetlen érdeke a két államnak, hogy egymást békeszerető szomszédoknak tekintsék. — Az idézett lap örömmel üdvözi a német kormányt Oroszországgal szemben a legutóbbi időben tanúsított előzékenységet, a melytől a legjobb következményeket várja.

A büntető törvénykönyv reformjáról.

Habár büntető törvénykönyvünket a jogászközönség korszakalkotó műnek tekinti, s nem hiányzik annak magaslatolói sem, 12 évi tapasztalat mégis megmutatta azt, miként sok oly dolog van abban, mi sem a jogszöveggel, sem az igazságszolgáltatással szemben nem egyeztethető.

Nem lehet igazságosnak és méltánosnak találni azt, hogy a törvény a polgári becsületet oly kevéssé becsüli, miként művelt ember szégyenének tartja becsületét bíróság előtt orvosolni. Becsületért szavak, tettleges bántalmakat a törvény csekély pénzbüntetéssel sújtja, ezáltal tag teret nyit a párbajozásnak, éretlen henczergésnek, a lovagias durvaságnak és betyárokodásnak. Ideje volna ezen segíteni: a büntető törvénykönyvből a párbajra vonatkozó rendelkezéseket egyszerűen kitörölni, a becsületért szigorú büntetéseket szabni.

Hiszen Angliában látjuk azt, hogy ott párbajtörvény nincs, az angol a párbajt becsületességnek tartja, s ki meri azt mondani, hogy az angol nem lovagias ember? Lovagias uracskánk szeretik magukat gentlemaneknek tartani, mintha az angol lovagias embert vennék példányképpül. Már pedig angol értelemben minálunk nagyon sok ember nem gentleman, a henczergő és párbajozó pedig éppen nem, mert ezeket az angol tisztesség társaságából kiszokták zárnai.

Mióta Angolországban a párbajtörvényeket eltörölték, azóta ott nem párbajoznak egyszerűen azért, mert kinek is volna ott kedve magát felakasztatni, vagy fegyházra ítéltetni!

Ezt kellene nálunk is tenni, s tapasztalat hatóknak üdvös hatását a társadalmi életben, a törvény és a társadalom örökösöknek a tisztességes emberek hecsülete megóvásában, a nők, a segélytelenek és szerény emberek nem volnának kitéve oly durva bántalmaknak, mint jelenleg, mely bántalmak és merénylőket a nálunk divó lovagias haramiáskodás oltalmaz és védő diéskörrel vesz körül.

De tekintsük továbbá a büntető törvénykönyvet a család, sikasztás és a női becsület sértő rendelkezései tekintetében, s azt tapasztaljuk, hogy a törvény mintha csak kiszámított déd-gyűlöletben akarná részesíteni mindazokat, kik ezen bűnöket elkövetik, midőn ezen bűnök nagyrészt nem találja hivatalból üldözőndő eselőkényekek, s a magánvádlónak joga van a már teljesen bebizonyított vadat is visszavonni.

Vagy tekintsük csak a törvényt a hamis bukásokra nézve. Lehetséges kellően meg nem bélyegezni azon gonosztevőt, kiszámított fura fangal tervszerűleg káro-it meg több embert, sokszor szavakat is, s midőn a jogtalanul elharagosított bíró biztos helyre teszi, fizetéseleptelenéget jelent be s csődöt mond. Ezt mi nagyobb bünténeket találjuk a leg-

esodálatos érzelmek támadtak fel. Ez a magány, ez a csend, ez az istenhez való közellét, nem érezni a földi bajokat és szenvedéseket, ez a földi boldogság netovábbja.

A mint tovább mentem, a hold is lassan-lassan emelkedett, s majd a sűrű erdőre s völgyben elterülő tavakra leirhatlan varázsszerű színt vetett.

Majd egy hegytetőt másztam meg, fellettem a csillagok milliárdjai tündököltek, az alattam elterülő föld pedig csak úgy vonzott magához; ég és föld közt lebegve, nehéz volt a választás, de álomban sem éreztem el a föld szelleme, hanem mindig csak sugdosta: „maradj, maradj velem!”

Soká gyönyörködtem e légius helyen a természet pazar szépségeiben, míg végre lettem s visszafelé indultam.

Azonban hirtelen fellegek jöttek a lát-határra, lassan kezdett sötétülni, a fellegek tömörültek, s hirtelen a legnagyobb zivatar keletkezett, a villámlás oly sűrű volt s oly vakító fényt vetett mindenre, közvetlen fejem felett olyt dürdült, hogy pár percze majdnem eszméletemet vesztettem, s mintegy önkívületen felkiáltottam: „teremtő szent Atyám, tehát magadhoz szólítsz engem, ez volna életemnek utolsó percze? — De nem, az ég megkegyelmezett, hirtelen kiderült s a hajnali pírbel a nap kibontakozva, rém vetette áldó sugarait.

Reggel lett tehát, hogy a városba értem, hol nekem minden oly idegenszerű volt, nem ismertem senkit, de én még mindig a hegyek közt töltött csodás éj rendkívüli hatása alatt álltam.

Eszembe jutott hirtelen, van nekem e városban mégis egy ismerősöm, visszazogondol-

nagyobb minőségű lopásuál, ez hasonló az utonálló rablásokhoz, — sőt ennél rosszabb, mert a rablók sokszor a nyomor és kétségbeesés üzi a büntény elkövetésére, míg a hamis bukásnak oka többnyire a tehetetlen kapzsiság. Ez ezen bünt a törvény igen szelíden vagy alig bünteti.

Ha pedig mindezekkel egybevetjük a lopásra vonatkozó rendelkezéseket s különösen a 336. szakaszt, azok oly rendkívül szigorúak, hogy a legnagyobb mértékben ellenkeznek a méltánosság és igazságszolgáltatással. Ha valaki kizsákoló gyötörtetve, vagy például pajkoságból másnak háza kerítésén, belől valami csekélyeséget ellop: büntetése legkevesebb fél évi börtön, a gyakorlati évekbe terjedő fegyházát állapít meg, mi valóban borszaszó, — ha az enyhítő körülményeket tekintetbe vesszük.

Nagyon helyesen intézkedett tehát igazságügyünk, mikor büntető törvénykönyvünk módosítására egy javaslat készítését elrendelte. Vajha mielőbb megtörténne ez a módosítás.

B. G.

Berlini tapasztalatok.

Dr. Koch tanár titkos szere vonzotta Berlinbe a tudományért lelkesülő orvosokat és számtalan valóságos és képzelt tuberculosissal szenvedő betegek seregét, és mindjárt eleve kimondhatom, hogy ez utóbbiaknál biztos gyógyulás sikere várható, annyi inkább mert 500 márkát fizetnek egy befecskendezésért és így a minimális számban hat befecskendezést véve fel csekély 3000 márkáért, azon biztos tudatot ébreszti az illető képzelt tuberculosissal, hogy tett, áldozott, ő is valamit egészsége helyre állításáért és biztosan meggyógyul.

Mi magát a szert illeti sokan kérdik, hogy miért maradhat az még mindig titok, mikor a vegytan képes elemezés útján felderíteni, hogy miből áll, de erre a felelet az, hogy bizony a vegytan sem képes daczára óriási sikereinek mindig vegyelemzés útján minden test alkotórészét kideríteni, és tegyük hozzá, ha igen, akkor sem képes azt mindenkor, sőt szerves anyagokat csak ritkán tud előállítani; valószínűnek tartatik, hogy Pasteur elve szerint (virus detenué) készülni a tuberculosissal bacillusait egy egész állat sorozaton keresztül beoltoztatva, a leggyengébb a y a g, akaratrésze a titkos szernek, mert ezzel indokolja Dr. Koch is azt, hogy a készítmény még monopoliúként kezel, mert sok állatnak kell az előbb megkísérelni, míg alkalmasnak találják az ő anyagja az embernél leendő alkalmazására.

Hogy a szer nem közönyös, és lát okoz sok embernél ez nem csoda dolog, de nem áll az amit Dr. Koch állított, hogy csak tuberculosissal idez különböző fokú lázakat elő, mert láttam Berlinben sőt utóbb Bécsben is messze előhaladott tuberculosissal a hol semmi reakció nem idézett elő, és viszont a mi megjegyzésre méltó, a hol semmiféle bacillus és tuberculosissal nem volt reakció láz idézett elő a minimális 1 milligram befecskendezése is.

Külömben, hogy minden embernél nem hat a szer egyformán nem csoda, mert ezt nagyon sok orvosi szerről el lehet mondani, és Koch szere tekintetben nem képez kivételt, ezért kell az orvosnak ennél is az összes szervezetet figyelembe venni, és ehhez alkalmazni eljárását, például nagyon gyenge egyéneknek némelykor a reakció életveszélyes fökig emelkedik. 40—41° fokú láz idézően elő, tehát nagyon óvatossá kell lenni a szer alkalmazásánál, és előre kiszámítani, hogy gyengeként ilyen erős reakció által ve-

tam a multra, vissza az ifjúkorra, mikor vele oly kellemetes órákat töltöttem el.

Az ifjúkorban volt ez, oh ez a gondatlan, aranyos korszak de hirtelen is elrepült! Szeretnék visszaidézni, szeretnék még egyszer átélni! De mindhiába, az idő elrepült felettem, anélkül, hogy szárnya sebes röptére figyeltem volna, biztam talán, hogy ez sokáig tartani, de most, most úgy tetszik, hogy még az álomnál is gyorsabban tünt el.

Kerestem a házat, hol az én játszóterem lakik, de végre ráakadtam. A házban egy öreg asszonyt találtam, kérdezősködéseimre így felelt: „Az ön barátja szorgalmatos, ügykező ember, s már nagyon is gazdag, éppen most tartja esküvőjét egy szegény, de angyal szépségű leánynyal s ha még idejében odaér, az oltár előtt találja őket.”

Nem haboztam egy percig sem, siettem a jelzett helyre, és mikor a templomba érkeztem, a szívből egymást szerető pár még az oltár előtt térdelt, a leány szeme égetett, mint a tűz, s halvány ajka az esküt rebegte: „... szeretem, szeretetből megyek hozzá... isten engem úgy segítjen! Amen.”

Ezután még a pap áldása következett s a násznép kivonult a templomból.

Mind ezt látva, az ifjúság, a boldogság reménységűgárt öntött belém s bizva néztem jövőm elé.

Itt megszakadt az álom, s hogy az ab-lakból kitekintettem, sűrűn esett a hó, erős fehérré fény lóvált szemembe, álmatom majd elfelejtettem, s ha hirtelen le nem irom, álomképeim legszebbike semmisült volna meg.

László József.

szélybe ne ejtse az orvos, és ezért helyes Fürbrienger berlini tanár ama megjegyzése, hogy ő nem érti, hogy kezelhet Dr. Cornet ambulancia tuberculosissal, ő ezt nem merné tenni, hozzá teszem mindjárt, hogy én sem, annyival inkább, mert gyógyulást tuberculosissal nem láttam, lupusnál pedig csak javulást.

Kiemelendő azonban, hogy némely eseteknél még is sajátosság ezen szer hatása, úgy látszik mintha csakugyan felkerek-né a bacillusokat, lappangó állapotukból kikergetné. Így például láttam Dr. Henoch titkos taná-csos gyermek klinikáján egy esetet, hol egy behozott fiatal kinek térdzsugora volt, a befecskendezés után az előbb egészségesnek talált tüdőben egyszerre tuberculosissal tünet mutatkozott, szemhéján pedig gyuladás (Blepharitis ciliaris) lépett fel, tehát az egész dolog még kísérletezési stadiumban van, és még nagyon sokáig lesznek ez irányban az oltók befejezve. De addig, magam is, mihe-lyest az oltóanyagot megérkezik az arra alkalmas eseteknél a beoltásokat megkez-dendem.

Dr. Fáy Márk.

Napi hírek.

A bizottsági tagok választása. Debreczen választó kerületeiben erre az évre 3108 választópolgárt talált az összeírás. — Tegnap a városi bizottsági tagok választásánál ezeken körülbelül fele gyakorolta választói jogát, vagyis a hat kerületből összesen 1650 ember. — Legtöbben leszavaztak Czegléd-utazáról 325-en, legkevesebben Csapó utazáról, csak 199-en. — Ha más városok és vármegyék bizottsági tag választásait tekintjük, Debreczenben igen nagy, szokatlanul élénk volt az érdeklődés; mert például Szegeden vasárnap szintén bizottsági tagokat választottak; de egy-egy kerületben 100 szavazatot sem adtak. — Előző három évvel ugyanilyen választásokkor nálunk még többen érvényesítették polgári jogukat, most tehát azt lehet mondani, hogy csökkent az érdeklődés. — A választás lefolyását már tegnap megirtuk. — Ezuttal az eredményeivel számolunk be, a mely csak este 7 órakor volt konstatalható, miután a szavazatok összeszámolása sok időt vett igénybe. A hat választókerületben beadott 293 szavazatot. Megválasztottak: Kovács József 287, M. Kiss István 286, Riesz Henrik 286, Kertész Mihály 154, Jámber István 152, Nagy Gábor 151, Somogyi Dániel 151, Váradai Ferenc 149 szavazattal. A másik listán lévő köztül Komlóssy Dező 142, Vértési Arnold 139, Tóth Ferenc 138, Kovács Gyula 137, Muraközy László 137 szavazatot nyert. — Nehány szavazatot 6 más egyén között osztott meg, a kik 1—2 szavazatot kaptak. — Ez mindegyik kerületben előfordult. — Péterfián megválasztottak: L. Nagy Bálint 256, Somogyi Pál 248, Lisztes János 174, Ménesi András 171, Salánki Ferenc 171, Bakóczy János 179, Eklí Gábor 168 szavazattal; utánnok legtöbb szavazatot kaptak: Papp Ferenc 88, Tóth Sámuel 87, Csáky Gergely 86, Tóth István építész 86, Domokos Kálmán 83 szavazatot. V a r g a - u t c z á n 565 szavazattal beadott 265 szavazatot, ebből kapott Buday József 258, Buzás Elek 258, Váci János 174, Bekényi Ottókar 170, Huber József 168, Szabó Samu 166, Törzsy György 164, Mészáros József 161, Szébeni Gábor (3 évre) 160 szavazatot. C z e g l é d - u t c z á n beadott 325 szavazati lap, köztük egy érvénytelen. Kapott Siuki Ferenc 197, Vértési János 197, Bekes Imre 196, Szóke János 195, Kálmán András 195, Némethy Sándor 195, Tóth János 192, Vértési Lajos (3 évre) 190 szavazatot. Ezek a megválasztottak. 125—130 szavazatot kaptak Abraham László, Gasner Károly, Riekl Antal, Tamássy Béla, D. Imy Kálmán, Jóna János, Szilágyi Károly, Kapros József. — P i a c e u t c z á n beadott 305 érvényes és egy üres szavazati lap, ebből kapott Dr. Király Ferenc 292, dr. Gajzágó Béla 289, Szabó Miklós 281, Tóby István 195, Fráter Imre 193, Armósi Bálint 188, Szepessy Gusztáv 184, Bechert Manó 179, Szathmáry Sándor 162 szavazatot. C s a p ó u t c z á n beadott 199 szavazatot; melyből kapott Kovács Gábor 184, dr. Kocsár Gábor 134 Orokoesi Vég János 131, Keszei József 130, Burai Ferenc 130, Kovács Lajos 128, Jenai Miklós 128 szavazatot. Ezeknek kívül legtöbb szavazatot nyertek Buzás Pál, Balogh Imre, Nagy Ferenc, Czeglédy Gyula, Novelli Ed.

A debreczeni izv. betegsegelyző és ápoló negylet f. évi deez. hó 20-án, szombaton este 8 órakor a helybeli Bika szálloda diszteremében jótékonycélu hangversenyvel összekötött táncestetélyt rendez. Külön meg-nívők nem bocsátottak ki, hanem a nagy-érdemű közönség ez uton tisztelettel meg-hívatik. A rendezőség. Belépti jegyek a mai aaptól kezdve válthatók: Szentkirályi és Kalenda, Baum Miksa és Rott Lipót urak üzleteiben a következő árban: 1. r. körszék 2 frt. 2. r. körszék 1 frt. 50 kr. 3. r. körszék 1 frt. Páholy 4 frt. Álló hely 1 frt. A mű sor később fog közététetni.

H. Hadházi rendezett tanácsu városnak nagyközönséggé való átalakítását a belügyminiszterium 81334. számú december 7-én kelt leiratával elrendelte.

Berlini tapasztalatok ezimen dr. Fáy helybeli orvos folytatja berlini tapasztalatai közétételt. Némi részben a lapunk tegnapi számában közölt tanulmánytól eltérő nézetnek ad ugyan ez kifejezést, de hát az ellenté-

tes irányú vélemények egybevetése csak az eszmék tisztázására szolgálhat, amelyre pedig egy ilyen igazán életbevágó kérdésnél minden-kinek ugyancsak nagy szüksége van.

A debreczeni vadásztársaság e hó 14-én vasárnap, hajtvadászatot tart. Gyűllhely a „Halápi-csárda”. Gyülekezés kezdete 9 órakor. Az elnökség.

Alföldi táncszokolájában e hó 15-én új tanfolyam kezdődik, melyre a beiratkozások már megkezdődtek. Fölhívjuk a szülők és az ifjúság figyelmét a derék és alaposan oktató tánczitanóra, kinek sikeres működéséről a múlt heti próbából a Bika diszteremében oly fényes bizonyosságot tett. Ezzel kapcsolatban a próbából szóló multikori referendánk kie-gészítéséül, pótlólag idejegyezzük azoknak a kedves kis tánczosoknak és tánczosoknak neveit, akik a bálón a magántánczokat tánczolták. Így a skót tánczot: Nagy Irma; a gavotte-ot: Takács Viola és Gerébi Pali; a magyar sólót: Budaházi Margit és Gerébi Sándor; Szűcs Viola és Király Tibor; Bartkó Kamilla és Fráter József; Jánossy Gizella és Jánossy Miklós.

Egy gyémántal kirakott arany gyűrű elveszett. A becsülettel megtaláló 4 frt. jutalmat kap. A megtaláló jelentkezhet a rendőr-ségnél.

Emke perselyek fölbontása. Tegnap 14 perselyt bontott fel a kiüldöttség s azok-ban összesen 65 frt. 58 1/2 kr. illetőleg a Tor-day Gábor által beváltott rozsr. krajczárokkal együtt 65 frt. 64 1/2 kr. talált. — Az egyes perselyek tartalma következő volt. Gróf Dé-genföld József 6 méltóságánál 6 frt. 46 kr. gazd. tanintézet igazgatóságánál 3 frt. 73 kr. Kardos Lászlónál 7 frt. 70 kr. Fehér Her-man két perselyében 2 frt. 56 kr. Kollegium I—IV. oszt. elemi iskolában 2 frt. 75 kr. Altman Mariska k. a-nál 2 frt. 2 1/2 kr. Szilágyi Sámuelnél 2 frt. 27 kr. Debreczeni dohány gyár 1398 sz. perselyében 2 frt. 88 kr. 477 sz. perselyében 3 frt. 6 kr. 1383. sz. perselyében 3 frt. 1647. sz. perselyében 10 frt. 72 kr. 1639. sz. perselyében 9 frt. 13 kr. 1629. sz. perselyében 9 frt. 30 kr. — Ime a dohánygyári munkások és munkásoknál fél év alatt tisztán krajczáros adományokból 38 frtot gyűjtöttek a E. m. k. e. nek — Dicsérettel juczgalmuk fel ezen követésre méltó hazafias bevezelmek.

Dr. Tihanyi Sámuel f. tiszti főorvos berlini tanulmány utjából haza érkezett, s oly szerencsés volt, hogy oltóanyagot is hozott magával.

Színház. (V.) Tegnap nagyon kis számú közönség előtt került színre a legszellemesebb francia színművek egyike Francillon, amely-nek szellemes, könnyed dialógjai, s elmés gondolatai természetesen egész más hatást érhetnek el egy tele házban, s görüldékeny előadásban. Elhiszszük, hogy a nézőtér üres-sége nagyon kedvét szegi a szereplő szemé-lyzetnek, hanem ez azért nem lehet elegendő mentésge a tegnapi előadás halálig unalmas vonatottságának. A szelleműs, röpké szavak olyan fáradtan, vonatottan ültek egy-egy színész ajkán, hogy alig akartak onnan elre-pülni, s repülés közben is hasonlók voltak azokhoz a megázott szegény kis lepkehez, melyeknek himpóráit leverte az eső, s ruganyos repülésüknek kedvét szegte a hideg levegő. Nem emelkednek, de leszállnak a földre, Egyedül P a l o t a y kisasszony játékában volt valami a párisi szalonok levegőjéből, ámbár rajta is látszott, hogy bántja az üres ház. Játéka így is öntudatos és diszert, megjele-nése elegáns volt. A többi szereplőknel az alakításuk leghalványbábú árnyékát sem sike-rült felfedeznünk — legfeljebb helyi hely-lyel, helyes hangsúlyozással szavataik. Erre is szükség van ugyan, de ez még sem minden.

Andorffy n. k. szombati jutalomjáté-ka ismételtelen felhívjuk a közönség figyelmét, mert ez a tehetséges, szorgalmas színész min denesetre megérdemli, hogy a közönség menél nagyobb számban legyen ott a jutalomjátékán. Ámbár azt hiszszük, hogy őt nem is nagyon kell a közönség figyelmébe ajánlgatni, mert az tehetségei iránt mindenkor kellő elismeréssel viseltetett, s valószínűleg ez alkalomból sem fog eimaradni, mikor megjutalmazásáról lesz szó.

Találtatott. Két zsebkezdő 6 frt. készpénzel, továbbá egy egész szalonna, tulajdonosaik kellő igazolás mellett az I-ső kerületi rendőr alkaptányságnál átvehetik.

Hurkaestetély. Szombaton este a nagy erdőn Papp Gyuri bácsi közkedveltségű vendéglősnök, hurka estetélyt rendez, a hol kitűnő borok, jó ízű ételek is lesznek kaphatók.

Az orosz temetések földisé. Az orosz nép nagyra van vele, ha lakodalmán, temeté-sén valami előkelő vendég is megjelenik, még pedig egyenruhában. Most már egészen álta-lános, hogy ha csak lehet, valami tisztet kérjenek föl, jöjjön el az ünnepélyre, vagy temetésre, r. kja föl egyenruhát. Szivesen adnak neki ajándékot, vagy akár meg is fizetik. Különösen kaposak a temetésnél a tábornokok. Nyugalmozott tábornok van elég nagy Oroszországban s ezeknek akárhány helyen egyik jövedelmi forrásuk, hogy a temetésekben emelik a dísz. Megjelenésükért legalább 5 rubelt kapnak, ne többet is, ha sok a csillag rendjele. Es így lesznek azu-tán nemcsak bluzmajorok, hanem pompos des fuebnes majorok is.

Japán illedelem. A japán királyné nemrég látogatást tett Oszaka városban. Ez alkalomból mihez tartás végett a követ-

etése csak az
amelyre pedig
rdésnél minden
ge van.
szásig e hó 14-én
t. Gyűléshely a
szedete 9 órakor.
e hó 15-én új
beiratkozások
a szülők és az
alaposan oktató
működéséről a
szertmében oly
kapcsolatban
referenciák kiel-
gűk azoknak a
tánczosoknak
tánczókat tán-
Nagy Irma;
és Gerébi
Margit
és Viola és
Kamilla és
Gizella és
arany gyűrű
40 4 frt. jutal-
ezbet a rendőr-
ontása. Tegnap
ötös és azok
illetőleg a Tor-
krajcsárokkal
t. — Az egyes
vált. Gróf Dé-
6 frt. 48 kr.
3 frt. 73 kr.
Fehér Her-
Kollegium
2 frt. 75 kr.
2 frt. 24 kr.
Debreczeni
helyében 2 frt.
frt. 6 kr. 1883.
perelyében
helyében 9 frt.
9 frt. 30 kr. —
és munkásság
adományából
enek — Di-
vetésére méltó
tisztí őrvez
érkezett, s oly
agot is hozott
gyon kis számú
legszellemesebb
racillon, amely-
lőgal, s elmés
és más hatást
gördülékeny
a nézőtér üres-
pereplő személy-
lehet elegendő
alálág usalmas
ha, röpke szavak
Bűk egy-egy
tak onnan elre-
asonlók voltak
his lephékhez,
eső, s ruganyos
hídeg levegő.
a földre, egye-
játékában volt
gőjéből, ámbar
az üres ház.
sereget, megjele-
sereplőkél az
nyebát sem siker-
helyi hely-
váltak. Erre is
g sem minden.
ati jutalomjáté-
néség figyelmét,
mas színész min-
özönöség mennél
jutalomjátékán.
nem is nagyon
ánlatnyi, mert
kellő elismerés-
ez alkalomból
gjutalmazásáról
ebekendő 6 frt.
szalonna, tu-
ett az I-50 ke-
átvehetik.
on este a nagy
edveltségű ven-
ez, a hol kitűnő
kaphatók.
dísze. Az orosz
dalmán, temet-
megjelenik, még
egészen álta-
valami tisztet
unepélyre, vagy
bhát. Szívesen
y akár meg is
a temetésnél a
ornok van elég
enek akaráhgy
uk, hogy a te-
Megjelenésükért
többet is, ha
y lesznek azu-
tem pompes des
japán királyné
városban. Ez
gett a követ-

kező parancsot hirdették ki a népnek. A királyné ő felsége átvonulásakor senkinek sem szabad háza ablakán: eresztén át tekinteni a királynéra. A ki a királyné ő felségét látni akarja, menjen ki az utcára s üljön le az utófelre. De kötelessége mindenkinek, hogy a királyné előtt kalapját, kendőjét vagy turbánját levegye a fejéről. — Senki se nézzen dobányozva a királynéra; botot se hordjon. Csupán külföldi nőknek van megengedve, hogy kalapjaikat a fejükön tarthassák. — Akar esik, akár nem, árnyéktartót, vagy esernyőt senki ne hordjon. Azonfelül némán kell maradni mindenkinek, míg a királyné el nem haladt. Mikor a királyné az udedai állomáshoz ér, ötven darab rakétát fognak föl ereszténi.

x Fischer Jakab látszerész lapunk mai számában megjelenő hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét. Fischer már pár évizede, hogy városunkban lakik, s mint kitűnő optikus, a czélnak megfelelő czikkeiért rég kiérdemelte a közönség elismerését.

x Uj hentesüzlet nyílt meg újabban a csapó-utcai Stenczinger ház és az Iparegyesületi bank épülete közt, Bauer Lajos, igyekvő derék iparos üzlete ez, mely a hentesüzlet minden ágát magában foglalja, minden embeli üzlettel bátran versenyezhet úgy az árak jóminősége, mint olcsósága tekintetében.

A gazdászok tánczestélye.

— Két monologban. —

I.
(Elbeszéli egy huszáröntök kardja)
A tegnapi nap emlékezetes marad előtt. Nem azért, hogy valami történt volna velem, mert hiszen semmi sem történt, — hanem azért, mert igen sok történhetett volna. S az egész tánczestély ideje alatt folytonosan igatottságban lenni, — ezt csak egy huszárkard bírja ki. No ez nem cibileknél való! Azt kérdik önök, hogy miként lehetett ez így? Csak úgy, hogy egy mord huszárredorvos Galicziában időtöltésből feltalálta a telepáthia iránt való fogékonyasághoz a védbontást. A hadügyminiszterium elfogadta a beoltás általánosítását, pedig még akkor dr. Koch talán Berlin 100-ad rangu orvosa volt tartalékos minőségben. S a vége az lett, hogy azóta minden huszárkard, a melyet úgy beoltanak, mint engem, teljesen a telepáthia hatalma alatt van. Így tudok én érezni, gondolkozni és — esőrümpülésben beszélni.

Déután a gazdám rettenetes kipuczóváltatott. Mindjárt tudtam, hogy valami nagy dolognak kell ma történni. Azután szépen a szegletbe állítottak és ott vártam a pillanatot, míg rám kerül a sor. Ezte 7 óra tájban a gazdám néhány percig gyönyörködött a nyeres voltomban, aztán rangosan oldalára kötött. Siettkül ki az utcára. Hosszabb ideig való ide oda bolygás után — nem szeretem a haszontalan részleteket — végre gazdám egy kosiba vette magát és a „Biká”-hoz hajtatunk. Ott ma este tánczestély lesz. — Felmentünk a lépcsőn s én minden lépcsőnél, mint egy jó nevelésű huszárkardhoz illik, ékesen oda verem a sarkamat a szőnyeggel borított kövekre. Így is meglehetősen feltűnést csináltunk. Azután bejutottam a rubatárba s ezzel megváltam gazdámtól és kalandoztam telepáthikus módon a magam — kardszájára.

Eszbontólag szólott a Magyarfi fuk zenéje. Meg kell adni ezeknek a gazdász-fattyuknak, hogy szép és nagy társaságot tudtak összehozni. Kár ez a dicsőség ilyen fajta cibilnépnek. Gazdám már akkor javában rakta a tánczot. Volt jókedv, kurjongatás, sziszegés — a la taligás de duhaj — no de hát ez így sikk, psüt, csin; legyen!

Szünőráig gyönyörködtem a hűlgykoszobában. Valóban remek volt minden virágocskában benne. Ha választási jogom lett volna, — egyiket sem választottam volna, mert így mindeniket egyformán imádkoztam.

Megkísértem elsorolni azt a sok szép leányt, de pardon, én kard vagyok, nem igen értek a statistikához, ne kívánjanak tökéletes művet tőlem. Ott láttam: Pilassy Katicza, Beér Margit, Harsányi Gizella, Abrahám Irma, Bay Mariska, Kubai Józika, Király Ilon, Schmidt Mici, Bekény Anna, Buzás Böske, Dienes Carola, Gréf Margit, Budaházy Erzsike, Bulster Stefánia, Zelizy Szeréna, Harsányi Margit, Fényes Szeréna, Simonffy Vilma, Walter Berta, Peleskey Emma, Gaszner Ida, Trux Ilona, Jablonczay Margit, Sepsy Mariska, Bóka Szeréna, Lovász Erzsike, Schaitl Emma, Draveczky Margit, Rásó Mariska, Erdőssy Matild, Stern Mariska, Steinacker Viola, Kornis Ilona, Szakolczay Margit, Roos Gizella, Nagy Irma és Nagy Vilma kisaszszonyvok.

Ezt a sok szép leányt egy hosszú, nagygon hosszú négyesben látni rózsafüzérré alakulva, mondhatom, nem mindennapi dolog. De menjünk az étterembe. A második négyes elmutt, mindenki kiszaladt, hogy jó helyet kapjon, ha nem bevezetve magának asztalt. Jó bor, szép lány és czigány mellett ki ne derülne virágos kedvre?! Így csoportosítja a három fő jót valami cibil, nem is jut eszembe a neve. A bagázsok közt is kerül egy-egy, a ki mond néha valami jót. A pengő sarkantyuk alig várták már, hogy ismét összezecsokolózzanak ott a sima parketten. Végre felvonulás, direkció száguldó paripaként a czigány lábaihoz és rettenetes atak.

Ez a szupé! Hanem minden szupék közt a legszupébb a tegnapi, vagy a mai, a hogy

vesszük. Tizenöt „hogy-volt” rettenetes fül-siketítő kiáltással, akár a beudinok harci riadója. A sarkantyuk egy körbe pengtek, örült pengéssel, szilaj jókedvre való pengéssel. Azután felpengtek a czigányok álványára, dobogással vegyes pengéssel, északbontó pengéssel. Azután oda jön néhány felbokrétázott cibil és következnek végtelen magyarzat s én azt hittem, azonnal kibujok a tokból. Kiabálás cibil és huszár hangon vegyest. A rnhatárból az emberek mind kiszöktek nézni a juxot. Azután hallottam elejtett szavakat: jó kedv, de sok, mi vagyunk itt az urak, mi vendégek vagyunk, ne hagyj magad Muki, pompás kis hecz...

Azután a gazdám haragosan nyakon, illetve markolaton ragad, zordonan derekára köt és dühösen megyünk le a lépcsőn. Bolyongás a kávézban, függés a fogasnál, ismét felkötötés, ismét leoldatás, kosikázás, barangolás — végre a gazdám oda vág otthon a szegletbe, mint egy cibil botot és dühösen lefekszik. Emlékszem, az volt az utolsó szava: cibil, cibil, cibil...

Gladius.

II.
(Elbeszéli egy rendezői szalag-jelvény.)
— Ugy-e, hogy csinosan nézek ki? nem? Rózsás kezecskék közt jöttem e világra, s a gazdám nagy örömmel tüzetett fel a vállára egy kollegájával tegnap este a „Biká”-ban. Gazdász-tánczestély!!! Ezt sugotta minden tegnap. A fák, a kövek, a levegő, mind átérezte azt a nagy örömet, a mi az ifju szivekbe szállt. Gazdám büszke léptekkel járt fel s alá a teremben. Folytonosan arról gondolkodott, — láttam az arczáról — lesz-e deficit? Izgatottan várta a gyülekezőket. S mikor felhangzott a Magyarfi hűk hegedűjátéka, büszkén kelt tánczra, mint Kinisy a nyert csata után. Boldog önérettel néztünk végig — én meg a gazdám — a négyesek nagy falanxain, örömprepső szívvel lobogtam gazdám vállán a duhaj csárdás alatt.

De legörömbesebb néztem a mamákat és a fiatal asszonyokat. Ezekről láttam — sokan voltak — hogy nem lesz deficit. Eljöttek: Lichtenstein Józsefné, Rickl Antalné, Beér Kálmánné, Abrahám Lászlóné, Buzás Elekné, Bekény Péterné, Bay Ferenczné, Gréf Sándorné, Schmidt Agostonné, Budaházy Miklósné, Bulster Agostonné, Nemes Kálmánné, Dr. Király Ferenczné, Simonffy Gyuláné, Walter Lajosné, Peleskey Józsefné, özv. Gaszner Pálné, Trux Bertalané, özv. Sepsy Pálné, Bóka Edéné, Schaitl Józsefné, Draveczky Béláné, Rásó Gyuláné, Erdőssy Istvánné, Stern Albertné, Steinacker Sándorné, Szakolczay Lajosné, Kornis Ferenczné, Czajlik Istvánné, Nagy Andrásné.

Meglehetősen összetört a kosztümöm a szünőrára. A gombostű is megoszlamlott, a melylyel fel voltam tűzve. Gazdám nagyon szépen nézett egy szöke kis leányra, s a saját picziny kezűleg igazított meg nevezetes pozíciómon. Azután felballagtunk ismét a tánczterembe. Gazdám fáradtnak látszék, vagy nem tudom mi baja lehetett, mert el nem tudtam képzelni, miért törülgeti mindig kendőjével a homlokát. Hanem a mint a szupé hangjai felharsantak, újra, mintha minden idegét villanyvítés érné, felocsudott. És tánczoltuk azt a tánczot, melyre meg fog emlékezni az a picziny láb, a melyet háromszor letapostunk. De mindegy! Tánczoltunk kellett a böcsületért, mert a huszáröntöktesek tul akarták licizálni.

Ha ők teljes tuddóval kiáltottak, mi is; ha ők fel-felkurjantottak, mi is. Hanem mikor már még a Magyariek helyét is el akarták foglalni, ezt nem hagyták szó nélkül. Megberzenkedtem a gazdám vállán, ő felugrott az emelvényre és elkiáltotta: mi parancsolunk itt! S lön vitája az eltérő nézeteknek és különböző borokuk. Magyarázták a tánczot, az illetet, a vendégjogot, a rendezői kötelességet — s végre elkiáltották: valzer! S a huszárök bosszuságára csakazért is valzer! Es mi maradtunk a harczterén, illetve a tánczterén. De még sem maradtunk ott sokáig, mert a harmadik négyes csárdása után azt mondta a gazdám: huszárvert iszom! — Nem ivott ugyan, csak vörösbort, hanem ez is elég volt neki. Kosiba vette magát, illetve vetették, hogy kik, nem tudom, és azon vettem magamat észre, hogy úgy oda vágódtam a sifon falához frakkostul, mindenestül, mintha én lettem volna az egészek az oka, és csak a gazdám horkolásából tudtam meg, hogy nekünk azért nyugodt lehet a lelkiismeretünk. Megtettünk mindent, a mit csak lehetett. S most úgy nézek ki, a mint egy rendezői jelvény kinézhet — másnap.

Signicus.
Ellenjegyzí: CALAMUS.

CSARNOK.

Deczem ber.

Mogorva, haragos vén ember közeledik. Fehér, ősz a szakállá, az arca haragos, s a mint lassan-lassan jön, összetörnek lábai alatt a visszamaradt száraz falevelek, és meghalnak egy hang, egy sóhajts nélkül az őszutó gyöngye rügyei. A halál előtt még egyszer mulatni készül ősz egy pillanat alatt elcsendesedik, és a nagyerdei ibolyák fáradtan hajlítják le dércsippett ellagzott szirmaikat. Nincs már lombhullás; nem sir a kopasz erdő felett elkésett vándor madár, a határt felszedték rég: fatolvaj szuhan át a

ritkás fák között és letördelve az árva ágakat, viszi futva a zörgő levél szőnyegen, szembe találkozik vele a varjak éhes, krákolgó csoportja és a szemetet vájkáló veréb. A faluban nem jár senki az utcákon, hol megfagyott kökeményre a rögös sár, nem hallatszik a csordás rekedt tülöke: „Hajtsd ki a Csákót! Haj Haló!” Nyugodtan kérődzik az alom mellett a hosszuszarvu Csákó, s mikor itatni viszik a kuthoz, nehezen, álmosan kullog. Nem lármáz senki, semmi, csak a kasok elnyújtott keserves kukorikólása hallatszik a hideg ketrecek felől.

Bennt a meleg házakban lassanként fosztani kezdik a tollat, morzsolják a megszáradt kukoricát: a zsidó házak ablakaiban nyolcz napig égetik Chaunka mécesseit, és a rabbi eltűnik a minden napon egygyel gyarapodó gyertyák mellett a jeruzsálemi templom csodálatos története felett, míg lassanként kialusznak a gyertyák, elmúlik a nyolcz ünnepi est és elhalgatnak a regék egy évre ismét.

Megjűlnak a mesék a fonóházakban, vitéz király fiúkról, tündér leányokról, a kik gyönyörűségeken szép cselekedeteket és csodákat vittek végbe valamikor valaha... Mindanyian jők voltak és megkapták jutalmukat, örökké élnek és örökké boldogok a szerelem és szeretet végtelen országában. Valameddig a népek meséi lesznek, nem kell félni az erkölcöket. Olyan szűzes és ártatlan a kedélyük, mint a legelső hócsillag mely a levegőn átrebben.

Átrebben a levegőn az első hócsillag, és fehér puha szeméddél borul az ifju tél szemre. Fehér hótakaró befűdi melegen a dermedő tagokat, a fázó fákat és a víz jégtükrét. S ide bent a városban kirívóbb lesz a nyomor, a földözött tél kabátok kirinak a meleg prêmes bundák mellett, s míg majd vigan keresolyázik a Szikszai sima jegén az egyik rész, hogy étvágyat szerezzen magának, az utca sarkon majd néma öreg asszonyok nyitják ki agg kezeiket hogy ebédre valót kapjanak.

De a mogorva haragos vén Deczem örökdi mindenekefelett, hogy jól legyenek elosztva a téli javak. Ha meleg kell a fényes báltermekbe, a favágó kapja meg érette legelőbb bérét, ha báli ruha kell, első a varróleány a ki munkadíjának örvend kint pedig a vén Deczember elégedetten rázza meg fehér szakállát s a nagy takaróval a tél köpönyegével befűdi a még künn maradt testrészeket.

Köz gazdaság.

Szarvasmarha hevitelünk Németországba. Rendkívüli esemény számba megy s nagy vívmány hazánkra nézve, hogy Németország városaiba szabad bevitelt enged szarvasmarháinknak a német szövetségi tanács. Németország határai rég idő óta (1869. évtől) van zárva szarvasmarháink előtt állategészségügyi szempontból a csak a határforgalom volt megengedve s ez tisztán mint helyi érdekű alig jöhetett be. Németország határainak megnyitása, habár szigorú föltételek mellett is. Magyarországi szarvasmarha-tenyésztésének nagy lendületet fog adni; az állomány értékét fogja emelni, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy Németországban, főleg a nagyobb városokban, a marhahas ára a magyar piaci árákhoz képest jelentékenyen magasabb. A hus drágulása miatt Németországban a fogyasztó közönség körében állandóan panaszkodnak, Németországban főleg a munkás nép szenved a hus drágulása miatt, melynek káros következményét a lefolyt évben is a munkásmozgalom révén nem egyszer lehetett észlelni. A szarvasmarhabevitelt nagy vámsujta ugyan, de ha fontolóra vesszük, hogy a magyar hizott ökrök nagy (600—800 kilogramm) súlyánál fogva képes elviselni a 30 márknyi vámszűzget, remélhetőleg a vámdíj nem lesz akadály a kiviteli föllendülésének.

Hol alagsóvezűnk? A szántóföld vagy rét pusztá megtekintése is meglehetősen biztos támaszpontot nyújt a praktikus gazdának annak megítélésére, hogy hol és mennyire alapsóvezzon. Minden figyelmes gazda saját tapasztalatából ismeri azon helyeket földjein, melyek a nedvesség több kevesebb kárt okoz neki. A tartós esőzés által felpuhult föld mély betiprása emberi vagy állati láb nyomok után, a sötétebb színezett, a felszántott s megboronált föld késői felszáradása, a későbbi vetés szükségessége egyes gromok gyakori előfordulása mint pl. a fásfélék, a későnézés és a kultúrnovények bizonytalan termése, valamint a vakondok sok turkálása s ehhez hasonlók rendes jelei annak, hogy az altalajban sok nedvesség foglaltatik. Még szembeszökőbben ismerhető ez fel, ha az ősz vagy tavaszi vetés idején a nedves földeken 4—6 láb mély lyukakat furatunk. A szerint amint a talaj többé kevésbé nedves, viz gyűlemlik meg abban különböző magasságra. Néha e próbalyukak egészen megtelnek vízzel, sőt azokon ki is fut a víz. Az e lyukakban foglalt vizállásból megközelítőleg ítélhet hozhatnak az alagsóvezés szükségességét illetőleg. Ha a víz egész a felszínig emelkedik a lyukban, vagy ha csak egy lábbal áll a felszínnél alacsonyanban, akkor az ily talaj a legmagassabb fokban nedves. Még 3 lábnyi mélységnél is annál szükségesebb az alagsóvezés, mennél finomabb szemcséjű s mennyél jobb a talaj alkata. Ha a víz színe 3 láb-

nál mélyebben fekszik, akkor némely helyen ugyan kívánatos az alagsóvezés, de ökvetlenül szükségesnek nem mondható.

Terményárak a debreczeni piacon

1890. deczember hó 9-én.

Egy m.-máza	felső, középső, alsó.
Buza	7.50 7.40 7.30
Kétszeres	7.00 6.90 6.80
Rozs	6.50 6.40 6.30
Arpa	6.70 6.60 6.50
Zab	7.00 6.90 6.80
Tengeri	6.30 6.20 6.10
Köles	6.20 6.10 6.00
1 zsák Brgouya	1.50
100 kl. szalonna	42.00 40.50 39.00
100 kl. háj	48.00 46.50 45.00

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Holnap Pénteken 1890. deczember 12.

páros bérletben:

Tauferer Szentessi Vilma

asszony felléptével

Királyfogás.

Nagy operette 3 felvonásban.

Színházi műsor:
Szombat, decz. 13. Oroszlán ébredése.
Potyajegy. Andorffy P. jutalomjátéka.
Vasárnap, decz. 14. Piros bugyiljárás.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdosos:
Vértési Arnold.

Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Als preiswerthes, praktisches Weihnachtsgeschenk empfehle ich:
Rohseid. Bastroben (ganz Seide) fl. 10.50 p. Robe, sowie fl. 14.25, 17.50 21.25, 26.25, bis 29.60 nadelfertig. Es ist nicht nothwendig, vorher Muster kommen zu lassen; ich tausche nach dem Fest um, was nicht convenirt.
Muster von schwarzen, farbigen und weissen Seidenstoffen umgehend.
Seidenfabrik Dépôt G. Henneberg (K. u. K. Hoflieferant), Zürich. Briefe kosten 10 kr. Porto

Már megérkeztek

és a legdusabb választékban kaphatók

a karácsonyi ajándécul

különösen alkalmas

UJDONSÁGOK

és különlegességek

ÉKSZEREK

és

órákban

Löfkovits Arthur és Tsa

órák, ékszerész és vésnöki műtermében.

Főpiacz, a főposta tőzsomszedságában, Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kunz József és Társa

Budapest, Debreczen, Nagyvárad.

Legújabb

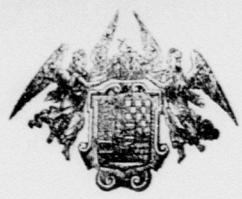
ŐSZI és TÉLI

ruhaszövetek,

szintartó velezek,

téli kendők és Trico derekak

nagy választékban érkeztek.

STERN JÓZSEF és TESTVÉRE

Gőzfűrésze "Sestakert"

vásárol
legjobb árak mellett egészséges
diófa és kőrtefatörzseket.

Ajánkozik
a t. közönségnek, főleg a t. iparos uraknak
famunkálatokra.

mint: Fűrészelt óránként 80 krért.
Gyalulást " 1 firt — "
Kérelést minta után.

Nagyobb munkálatoknál engedmény.

Az Elbe m. Tetschenben alapított
világ házasság
közvetítő intézet
(verseny nélküli)

Magyarország minden megyéjében
keres nagy jutalék és discretió
mellett

bizalmi férfiakat.

Előnyben részesülnek kik nagy-
obb körökben ismeretesek és a
német nyelvben jártasak. Szives
ajánlatok G.K. alatt Tetschen a/E.
postán maradvá.

9979.
1890.

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. városbizottsági
közgyűlésének a folyó évi 92/4426 b.
k. gy. -szám alatt hozott határozata ér-
telmében az ökörfogatok beszüntetésével
az utcai szemét kihordás s a város ál-
tal teljesítendő egyéb szolgálmányok
a jövő 1891-ik év Január 1-ső napjától
fogva 3 évre árlejtés utjáni bérbeadás
által lévén biztosítandók, az árlejtés ha-
tárnapjául a folyó évi Deczember hó 20-
ik napjának délelőtti 10 órája a város-
háza kistanácstermébe ezennel kitzetik.

Vállalkozni kívánók értesítettnek,
hogy az árlejtés megkezdése előtt a ki-
kiáltási összeg 10%-át azaz 540 forintot
s illetve a mennyiben az árlejtés előbb ke-
rületenként fog előbb megejtetni 190,167
és 190 frtot az árverés foganatosítására
kiküldött Bészler Lajos tanácsnok kezé-
hez készpénzben vagy óvadék képes pa-
pirban letenni tartoznak.

Írásbeli zárt ajánlatok úgy az egész
vállalat, valamint annak egy részére a pol-
gármesteri hivatalhoz a f. é. Deczember
hó 19-ik napjának délutáni 5 órájáig ad-
hatók be s azokhoz a kikiáltási összeg-
nek 10%-ka mellékelendő. — A rész-
letes árlejtési feltételek a hivatalos
órák alatt a számvevői hivatalnál tekin-
tetők meg.

Debreczen 1890 Deczember 6-án.

A városi tanács.

Szabó Lajos Fiai,

Debreczen, Rózsatér

Leltározás alkalmából Deczember 1-től
kezdve az összes

raktárunkon lévő
NŐI RUHASZÖVETEKET.

(finom fekete divatkelméket is)

Színes mosó velezeket.

Téli nagy és kis

kendőket,

berlini és főre való caschmir kendőket

↳ tetemesen ↳

leszállított

árakon

↳ árusítjuk el. ↳

Eladó házak

és
kiadó lakások.

Széchenyi utczán 1812. sz. a. földszinti ház.
Nagy-uj-utca e'eljén 1708. sz. a. két
ház emeletes.

130.

ÁRJEGYZÉK.

az „ISTVAN“ gőzmalom

készítményeinek

KÖTELEZETTSÉG NELKÜL, DEBRECZENBEN

és az 1887. április 18-án Budapesten tar-
tott általános magyar malomgyűlésen megál-
apított s 1887. évi június 1 én életbe lép-
eladási, fizetési és szállítási módzatokra
vonatkozó egyezmények szerint.

	100 ki
A. Asztali dara nagyszemű	16.—
B. Szinte közép szerű	15.—
C. Királyliszt	15.—
1. Lángliszt	14.80
2. Montliszt	14.40
3. Zsemlyelisztt 1-ső rendű	14.20
4. " " 2-od rendű	13.80
5. Fehér kenyérlisztt 1-ső rendű	13.20
6. " " szinte 2-od " "	12.40
7. Közép kenyérlisztt 1-ső " "	11.80
8. " " " 2-od " "	11.—
3 1/4 Barna " " 1-ső " "	10.20
3 3/4 " " " 2-od. á 70 kigr.	9 —
9 Lábbliszt " " á 70 kigr.	7.60
10 Veres liszt " " á 50 kigr.	—
11. Finom korpa zsákkal	50 " 4.60
12. Durva korpa zsákkal á 50 kigr.	4.20

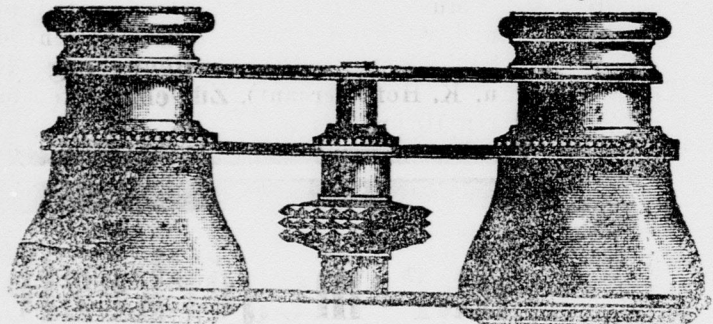
A finom és durva korpa árából eddig
engedélyezett 5%-töli engedmény a fenne-
meltt egyezmény folytán szintén besztutet
tetett.

Debreczen, 1890. Nov. 21.

Színházi látosövek! Karácsonyi és ujévi ajándékokul

ajánlja:

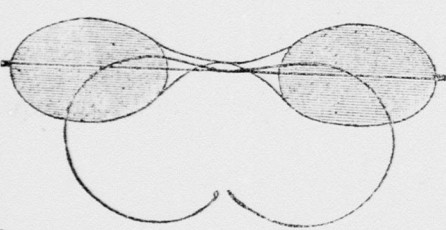
**FISCHER
JAKAB**
látyszerész

DEBRECZENBEN,

legfinomabb és legdiszesebb kiállítású látosöveket legjobb minőségű üvegek-
kel 6, 8, 12 lencsékkel, bőr, elefántosont, gyöngyház, schildkrot és aluminium
foglatban.

Különösen ajánlatra méltók

látosövek hegyijegecz oculár lencsékkel
ellátva.

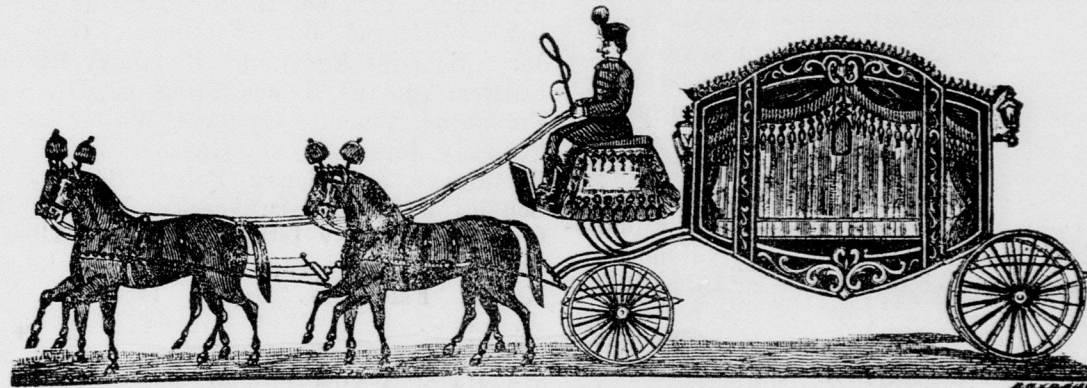

Szemüvegek
és
orrosiptetők

legjobb minőségűek, arany, schildkrot és nickel
foglatban pontosan a szemhez kipróbált üvegekkel.

Aneroid légsulymérők (időjós) szoba, fürdő, kerti és ablak
hőmérők. Hivatalosan kipróbált maximal testhőmérők. Legújabbban hitelesi-
tett szesz- és eczet-mérők továbbá a látyszerzési szakhoz tartozó cikkek leg-
finomabb minőségben kaphatók.

↳ Megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek. ↳

DANKÓ MIHÁLY

ajánlja ujonnan berendezett

TEMETKEZÉSI INTÉZETÉT.

DEBRECZENBEN,

Czegléd-utca, a gyógyszerházzal szemben.

Elvállal: temetések rendezését, a legnagyobb czinnal kiállítva
ugy helyben, mint vidéken.

HULLASZÁLLÍTÁS érzekoporsóban, légmentesen elzárva; min-
den irányban, — vasuton árszabás szerint.

HALOTTAS-KOCSIJAIM a legmagasabb igényeknek is megfelelők.
ERCZ és MUVIRAG KOSZORUKAT szalag-irással, vagy a nél-
kül, a mai kor kívánalmaihoz mért

↳ **olcsó árért.** ↳

Teljes tisztelettel

DANKÓ MIHÁLY.

A Debreczeni Ellenőr könyvkötészetében

↳ mindenféle diszes és egyszerű ↳

K Ö N Y V K Ö T Ö I

m u n k á k

gyorsan, pontosan és jutányos árban elkészítettnek.